

Radom, dnia 22.02.2024r.

HKN.9011.1.107.2024

**Ocena obszarowa jakości wody do spożycia przez ludzi
na terenie gminy Przytyk
za okres od 01.01.2023r. do 31.12.2023r.**

Na terenie gminy Przytyk zlokalizowane są 3 wodociągi publiczne nadzorowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomiu.

Do w/w wodociągów należy wodociąg publiczny w:

- Przytyku,
- Wólce Domaniewskiej,
- oraz Glinicach.

Wszystkie wodociągi oparte są na ujęciach wód podziemnych. Uzdatnianie wody odbywa się poprzez napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie oraz dezynfekcję. Jednostką odpowiedzialną za jakość wody dostarczanej przez wodociągi jest Zakład Gospodarki Komunalnej w Przytyku Sp. z o. o. ul. Zachęta 57

Dane o poszczególnych wodociągach przedstawiono w tabeli poniżej

Lp.	Nazwa wodociągu	Produkcja w m ³ /d	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Końcowa roczna ocena jakości wody
1.	Przytyk	719	4345	przydatna
2.	Wólka Domaniewska	193	1284	warunkowo przydatna
3.	Glinice	125	704	przydatna

W okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2023r. wodę pochodzącą z w/w wodociągów badano w ramach nadzoru sanitarnego pod względem parametrów fizyko – chemicznych, organoleptycznych i mikrobiologicznych w laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Radomiu. Ponadto Zakład Gospodarki Komunalnej w Przytyku Sp. z o. o. w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej (na podstawie uzgodnionego z PPIS w Radomiu harmonogramu) badał próbki wody w zakresie określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294) w laboratorium zewnętrznym zatwierdzonym przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

W odniesieniu do wody pochodzącej z wodociągu publicznego w Wólce Domaniowskiej gm. Przytyk Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu stwierdził przekroczenie parametru mętność, barwa, żelazo, mangan, chlor wolny oraz obecność nieakceptowalnego zapachu wody. W/w przekroczenia (wyłączając parametr chlor wolny) wielokrotnie odnotowano zarówno na ujęciu wody, jak również sieci wodociągowej. W związku z powyższym PPIS w Radomiu wydał decyzję administracyjną, a po podjęciu przez zarządzającego wodociągiem nieskutecznych działań naprawczych zostało rozpoczęte postępowanie egzekucyjne.

W odniesieniu do wody pochodzącej z wodociągu publicznego w Glinicach gm. Przytyk Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu stwierdził obecność nieakceptowalnego zapachu wody oraz przekroczenie parametru mętność, chlor wolny i ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C. Od czerwca 2023r. zarządzający wodociągiem prowadził kompleksową modernizację ujęcia wody oraz budynku stacji uzdatniania wody. Powyższe działania naprawcze zostały ukończone w listopadzie 2023r. Po zakończeniu prac remontowych odnotowano poprawę jakości wody, co zostało potwierdzone w kolejnych badaniach laboratoryjnych.

W odniesieniu do wody pochodzącej z wodociągu publicznego w Przytyku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu stwierdził obecność bakterii grupy coli oraz nieakceptowalny zapach wody. Nieprawidłowości miały charakter krótkotrwały i miejscowy. Podjęte przez zarządzającego wodociągiem działania naprawcze polegające na dezynfekcji oraz płukaniu sieci wodociągowej spowodowały poprawę jakości wody, co zostało potwierdzone w kolejnych badaniach laboratoryjnych.

Zagrożenia zdrowotne związane z występowaniem stwierdzonych przekroczeń w badanej wodzie:

- Podwyższenie wskaźników mętności oraz barwy ma wpływ na wygląd i apetyczność wody. Wywołują je różne substancje znajdujące się w wodzie w stanie nierozpuszczalnym jako zawiesiny: drobne cząsteczki roślin, mikroorganizmy wodne, glina, ił, drobny piasek, wytrącone związki żelaza i manganu. Zwiększona mętność oraz barwa, może w znacznym stopniu zakłócać procesy dezynfekcji wody. Woda do spożycia powinna być klarowna.
- Zwiększona zawartość manganu oraz żelaza nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi. Światowa Organizacja Zdrowia nie zaproponowała opartej na przesłankach zdrowotnych dopuszczalnej wartości w/w parametru w wodzie do spożycia. W rozporządzeniu M.Z. najwyższe dopuszczalne wartości dla w/w parametrów przyjęto nie z powodu zagrożenia zdrowia ludzi w razie przekroczenia wartości, lecz z uwagi na fakt, że wyższe wartości stężeń mogą prowadzić do niepożądanych zmian właściwości organoleptycznych wody. Woda, w której stężenie manganu przekracza dopuszczalne normy, może być powodem problemów w eksploatacji sieci wodociągowej i sprzyjać wytrącaniu się mazistych osadów. Osady te mogą sprzyjać rozwojowi bakterii powodując wtórne zanieczyszczenie wody. Ze względu na przekroczenie wartości żelaza konsumenci mogą zauważyć zmianę barwy i mętności oraz metaliczny posmak wody, co może budzić uzasadnione zastrzeżenia konsumentów. Ponadto woda, w której stężenie żelaza przekracza dopuszczalne normy, może być powodem problemów w eksploatacji sieci wodociągowej, sprzyjać wytrącaniu się czerwono-brązowych osadów. Osady te mogą sprzyjać rozwojowi bakterii powodując wtórne zanieczyszczenie wody.
- Chlor używany jest w instalacjach wodociągowych do uzdatniania wody. Jego podwyższona ilość może działać drażniąco na układ oddechowy i błony śluzowe oraz wpływać na zmianę zapachu i smaku wody.
- Bakterie gr. coli należą do organizmów wskaźnikowych zanieczyszczenia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Potencjalnym źródłem powyższych

mikroorganizmów w punkcie zgodności może być: nieprawidłowy przebieg procesów uzdatniania i dezynfekcji wody, naruszenie integralności systemu dystrybucyjnego np. przez luki/nieszczelności na zbiornikach serwisowych, zaworach powietrznych, zaworach odcinających, połączeniach krzyżowych. Obecność bakterii grupy coli w wodzie opuszczającej stację uzdatniania wody oznacza, że procesy uzdatniania wody przebiegały nieprawidłowo i należy podjąć działania mające na celu zbadanie przyczyny skażenia oraz wdrożenie działań naprawczych prowadzących do przywrócenia odpowiedniej jakości wody. Nie zawsze konieczna jest szokowa dezynfekcja sieci wodociągowej, niekiedy wystarczającym działaniem jest jej intensywne płukanie z równoczesnym tłoczeniem sprężonego powietrza. Pojawienie się tych bakterii w systemach dystrybucyjnych i zbiornikach wody może świadczyć o namnażaniu się populacji i możliwym wytwarzaniu biofilmu bądź zanieczyszczeniu wody obcym materiałem roślinnym lub glebą.

- Nieakceptowalny zapach wody może sygnalizować zmiany w jakości wody ujmowanej lub nieprawidłowości w procesie uzdatniania. Powyższe powinno skłaniać zarządzającego wodociągiem do znalezienia przyczyny nieprawidłowości oraz podjęcia działań naprawczych w celu doprowadzenia jakości wody do wymagań określonych w rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- Oznaczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C jest jednym z parametrów mikrobiologicznych, który dostarcza niezbędnych informacji do nadzoru i oceny jakości wody. Określenie w/w parametru jest użyteczne w celu oceny jakości zarówno wody ujmowanej, jak i do monitorowania procesów uzdatniania. Mikroorganizmy te powszechnie występują w środowisku, a organizm człowieka styka się z nimi nieprzerwanie. Generalnie nie stanowią zagrożenia dla ludzi, jednak niektóre z nich mogą być patogenami oportunistycznymi, stąd bardzo ważne jest ich monitorowanie.

W 2023r. do PPIS w Radomiu nie wpływały interwencje od mieszkańców dot. reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na danym obszarze.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Radomiu

Witold Barwicki

Otrzymuje:

1. Zakład Gospodarki Komunalnej w Przytyku Sp. z o. o.
26 – 650 Przytyk ul. Zachęta 57
2. Wójt Gminy Przytyk
26 - 650 Przytyk ul. Zachęta 57
3. a/a

